

BETÆNKNING

afgivet af

Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

**Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at kontakte
rigsmyndighederne med henblik på erhvervelse af Statens samlede aktiepost i
Greenland Airports International A/S**

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Finans- og Skatteudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 21. oktober under efterårssamlingen 2025 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Det foreslås at pålægge Naalakkersuisut at sikre erhvervelse af hele den aktiepost i Greenland Airports International A/S, som Staten er ejer af. Forslagsstiller ønsker derved, at det grønlandske folk får hele ejerskabet af denne kritiske infrastruktur.

Forslagsstiller henviser til ejaftalen mellem Kalaallit Airports Holding A/S og den danske stat, hvoraf det bl.a. fremgår, at Staten er indstillet på at indgå i forhandlinger mellem Staten og Selvstyret, hvis Selvstyret afgiver tilbud på erhvervelse af Statens samlede aktiepost i selskabet.

Forslagets førstebehandling

Der var enighed i Inatsisartut om, at der arbejdes for lokal kontrol af kritisk infrastruktur. Naalakkersuisut mente, at det i så fald først skal gøres, når den økonomiske situation tillader dette.

Naalakkersuisut fremsatte den 21. oktober følgende ændringsforslag:

”Naalakkersuisut pålægges at igangsætte en gennemgang af hvilken proces og omkostning der er forbundet med en overtagelse af statens ejerandel i Greenland Airports International A/S, hvilket vil blive oplyst til Inatsisartut når et sådant belyningsarbejde er færdiggjort.”

Naalakkersuisut begrundede ændringsforslaget bl.a. med følgende:

”Naalakkersuisut ser det som en langsigtet ambition, at vi selvfølgelig skal være enejer af vores kritiske infrastruktur. Men det må ske på et tidspunkt, hvor det er økonomisk forsvarligt og strategisk velovervejet. Naalakkersuisut ønsker derfor at forkaste dette forslag til Inatsisartutbeslutning, i sin foreliggende form.”

Inuit Ataatigiit fremsatte den 21. oktober følgende ændringsforslag:

” Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at tage kontakt til Rigsmyndigheder for at overtage det fulde ejerskab af Greenland Airports International A/S efter bestemmelserne om de oprindelige folks rettigheder, og vores lands ret til fuld ejerskab inden for vores land at kræve det fulde ejerskab af lufthavnene i Nuuk og Ilulissat samt det der vedrører disse”

Inuit Ataatigiit begrundede ændringsforslaget bl.a. med følgende:

”Vi som i rigsfællesskabet er i mindretal, har staten efter vores rettigheder en skærpet pligt udførslen som vi bør benytte os af, idet et af rettighederne er at vi som et land i økonomi og som ejere ikke skal begrænses.”

Udvalgets behandling af forslaget

Forslagsstiller ønsker med sit forslag grønlandsk enejeerskab og dermed fuld kontrol over Greenland Airports A/S. Som nævnt ovenfor var der enighed i Inatsisartut om, at der skal arbejdes for lokal kontrol af kritisk infrastruktur. Naalakkersuisut udtrykte enighed om, at Grønland selvfølgelig skal være enejer af landets kritiske infrastruktur, men at man så dette mål som en langsigtet ambition.

Naalakkersuisut mente, at Landskassens situation kræver, at større investeringer prioriteres nøje, og at der i øjeblikket er andre presserende behov, som kræver opmærksomhed og ressourcer. Naalakkersuisut mente, at det i øjeblikket ikke er økonomisk forsvarligt med fuld overtagelse.

I efteråret 2018 indgik Naalakkersuisut og den danske regering en aftale om dansk engagement i lufthavnsprojekterne i Nuuk og Ilulissat. Dette bidrog til yderligere kapitalindsud samt adgang til yderligere lånekapital for selskabet. Bl.a. indskød den danske stat 1/3 af indskudskapitalen i Greenland Airports International A/S, hvor det selvstyrejede selskab Greenland Airports A/S indskød 2/3, og sidstnævnte har dermed vidtgående kontrol med selskabet. Magtforholdet mellem aktionærerne er reguleret i selskabslovgivningen.

Det er dog muligt at påvirke magtforholdets struktur i selskabets vedtægter og/eller ved en aktionæroverenskomst. Vedtægterne bestemmer, hvem der har kompetencen til at træffe beslutninger, mens aktionæroverenskomsten bestemmer, hvordan og på hvilke vilkår denne kompetence anvendes. Ved aktionæroverenskomster (ejerftale) binder man aftaleparterne kontraktligt, som kan få afgørende betydning for den faktiske magtudøvelse i selskabet.

Der er under førstebehandlingen ikke redegjort for, hvilken betydning indholdet i selskabets vedtægter og/eller aktionæroverenskomsten har for den på papiret vidtgående grønlandske kontrol med selskabet. Udvalget anerkender, at der med fuld grønlandsk overtagelse ikke længere vil være bindinger over for andre aktionærer. En fuld overtagelse vil sikre, at alene det grønlandske folk får ejerskab af denne kritiske infrastruktur.

Naalakkersuisuts udmelding var, at en overtagelse må ske på et tidspunkt, hvor det er økonomisk forsvarligt og strategisk velovervejet. Efter udvalgets opfattelse burde en sådan udmelding i forbindelse med forslagets førstebehandling have været ledsaget af en nærmere uddybning.

Udvalget kan ikke se nogen formelle hindringer for, at der arbejdes for en proces, som indledes med en pålæggelse af Naalakkersuisut om at tage kontakt til rigsmyndighederne med henblik på overtagelse af det fulde ejerskab af det nævnte selskab.

På den baggrund fremsætter udvalget følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at tage kontakt til Rigsmyndighederne med henblik på overtagelse af det fulde ejerskab af Greenland Airports International A/S og dermed fremme og styrke det grønlandske folks muligheder for i videst mulig udstrækning at udøve kontrol med vores egen økonomiske og samfundsmæssige udvikling, i overensstemmelse med oprindelige folks konventionsbestemte rettigheder og de intentioner, som har fundet udtryk heri. Naalakkersuisut skal rette henvendelse til Rigsmyndighederne senest den 1. januar 2027.”

Udvalget ønsker, at Naalakkersuisut løbende orienterer Inatsisartut om sagens videre forløb, såfremt forslaget vedtages.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Der er ikke kommet et konkret bud, på hvilke direkte og/eller indirekte økonomiske konsekvenser en overtagelse af Statens ejerandel vil have i nærværende sag.

Selskabsretligt vil en eventuel overtagelse af statens ejerandel i Greenland Airports - Mittarfeqarfiit A/S som udgangspunkt være et mellemværende mellem staten og Greenland Airports A/S og ikke direkte mellem staten og Grønlands Selvstyre. Det betyder, at en overtagelse ikke nødvendigvis vil medføre økonomiske konsekvenser for Landskassen. Naalakkersuisuts rolle vil i den forbindelse være at varetage ejerrollen i Greenland Airports A/S, som er ejet af Selvstyret.

Naalakkersuisut gjorde i deres svarnotat til beslutningsforslaget opmærksom på følgende: *“Ejeraftalen mellem Greenland Airports, Mittarfeqarfiit A/S og den danske stat indeholder en bestemmelse (§13.5), som åbner mulighed for, at Naalakkersuisut kan afgive et bona fide tilbud på erhvervelse af statens aktiepost. Naalakkersuisut er bekendt med denne mulighed og anerkender, at der dermed eksisterer en ramme for eventuelle fremtidige forhandlinger.”*

Som udvalget fortolker indholdet af ovennævnte citat, må der på vegne af Greenland Airports A/S afgives et reelt og seriøst købstilbud fra Selvstyret. Det vil herefter være op til den danske stat, eventuelt efter forhandlinger, at afgøre, om et sådant tilbud kan accepteres. Eventuelle udgifter i forbindelse med overtagelsen af Statens aktier, som afholdes af Landskassen, vil kræve forudgående bevillingshjemmel.

Som udvalget forstår forslagsstillerens intention, så er det ikke forslagsstillerens forventning, at forslaget nødvendigvis vil indebære væsentlige økonomiske konsekvenser. Udvalget forstår på forslagsstilleren, at det vil være muligt at indgå en kontrakt mellem Naalakkersuisut og Rigsmyndighederne, hvor erhvervelsen kan ske uden nogen eller uden væsentlige omkostninger for Selvstyret. Udvalget er dog opmærksom på, at der kan være andre udgifter for Selvstyret i forbindelse med indgåelse af en aftale, eksempelvis til forhandlinger og rådgiversalær.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til forkastelse.
- Et enigt udvalg indstiller Inuit Ateqartiigiits ændringsforslag til forkastelse.
- Et enigt udvalg indstiller eget ændringsforslag til vedtagelse.
- Et enigt udvalg indstiller beslutningsforslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Erik Jensen
Formand

Pele Broberg
Næstformand

Jørgen Rosbach

Margrethe Thårup Andersen

Mariane Paviassen Jensen